

پیام حیدر قزوینی

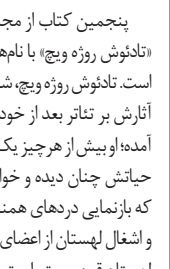
عمر جریانِ تئاتر مدرن در ایران از یک سده گذشته اما هنوز که هنوز است چاپ نمایشنامه در ایران به‌لحاظ فروش و استقبال مخاطب کاری پرریسک به‌شمار می‌رود که نه ناشری را تاب انجامش نیست. خاصه آن زمان که وضعیت چاپ و نشر کتاب خرد و خراب هم باشد و ریسک‌پذیری ناشر اندک شده باشد. اما نگاهی به بازار کتاب آن هم در دوره‌ای که هیچ‌چیز سر جایش نبوده، نشان می‌دهد که مخاطب از متن‌های جدی لازم چشم نمی‌پوشد و کار که کار باشد دیده و خوانده می‌شود. در چند سال اخیر چند ناشر به‌صورت تخصصی‌تری به چاپ ادبیات نمایشی پرداخته‌اند و برخی از آنها توانسته‌اند جایی در بازار محدود کتاب در ایران برای خود دست‌وپا کنند. «بیدگل» از جمله این ناشرهاست که اگر چه عمری طولانی ندارد اما در مدتی اندک توانسته در مسیری گام بردارد که مهم و قابل اعتنا شود. دو دهه‌ای می‌شود که کنایفروشی بیدگل در خیابان انقلاب و روبروی دانشگاه قرار دارد اما تنها چهارسال است که بیدگل به‌عنوان ناشر شروع به فعالیت کرده است. بیدگل با چاپ کتاب در زمینه تئاتر و ادبیات نمایشی شروع به کار کرد و بعدتر فعالیت خود را در حوزه‌های دیگر هم گسترش داد. تجسمی، فلسفه، ادبیات، سینما، انیمیشن و موسیقی حوزه‌هایی بوده‌اند که بیدگل در آنها فعال بوده اما جهت‌گیری کلی این ناشر به‌سمتی بوده که می‌توان هدف آن را چاپ کتاب‌های تخصصی در زمینه هنر دانست. بیدگل در دو، سه سال اخیر چندباری هم به‌عنوان ناشر برگزیده در زمینه ادبیات نمایشی انتخاب شده و حامی چند جشنواره تئاتر هم بوده است. همچنین تعدادی از کتاب‌هایش هم به‌عنوان کتاب فصل انتخاب شده‌اند. اما چند مساله قابل‌توجه در نحوه فعالیت بیدگل در این چند سال دیده می‌شود. اول آنکه تجربه این نشر در چاپ نمایشنامه قابل اعتناست چرا که تقریباً تمام نمایشنامه‌های بیدگل فروش مناسبی داشته‌اند؛ نمایشنامه‌هایی که بعضی از آنها اسم و رسمی هم در ایران نداشتند و اولین بار به همین واسطه در ایران مطرح شده‌اند. دیگر اینکه بیدگل فعالیت‌های خود را در حوزه‌هایی مشخص سامان داده و سعی کرده در هر حوزه‌ای به‌صورت تخصصی به انتشار کتاب بپردازد. بیدگل دارای مجموعه‌هایی است که هر مجموعه توسط یک دبیر اداره می‌شود و از این‌رو هر مجموعه می‌تولد به انتشار کتاب‌هایی بپردازد که جزو نیازهای آن حوزه در ایران به‌شمار می‌رود. نمایشنامه، سینما و فلسفه از جمله مجموعه‌های بیدگل هستند که بهتر تیب توسط علی‌اکبر علیزاده، مهدی نصرالله‌زاده و حسین نمکین سرپرستی می‌شوند. عماد شاپریان، مدیر انتشارات بیدگل، در مورد ایده انتشار کتاب‌های این نشر می‌گوید: «ایده اولیه ما بر این اساس بود که طبق برنامه‌ای بلندمدت‌تر، در هر حوزه به‌صورت تخصصی به انتشار کتاب بپردازیم. بر این اساس در هر حوزه، دبیر مجموعه‌ای تعیین شد و کتاب‌ها زیر نظر این افراد به چاپ رسیدند. تلاش ما بر این است که به‌صورت گزیده دست به انتشار کتاب بزنیم و هر کتابی را به دست مخاطب ندهیم.» او

همچنین درباره علت فروش خوب متن‌های نمایشی بیدگل می‌گوید: «با توجه به اینکه ما به‌صورت تخصصی به انتشار نمایشنامه پرداختیم، استقبال از این دست آثار مان خوب بوده است. برای مثال نمایشنامه «شهادت یا یک‌کم آسایشی که داریم» در یک‌ماه‌ونیم تیمی از چاپ اولش به فروش رفته یا مثلاً «در انتظار گودو» به چاپ دوازدهم رسیده است. اگر چه به‌طور کلی فروش نمایشنامه در مقایسه با کتاب‌های عمومی و رمان و داستان کمتر است، اما وضعیت فروش نمایشنامه‌های بیدگل راضی‌کننده‌است. اگر مثلاً یک چاپ نمایشنامه‌ای در بازار کتاب ایران در طول پنج‌سال به فروش می‌رود، برخی آثار ما در طول چندماه به اتمام رسیده و تجدیدچاپ شده‌اند.»

علی‌اکبر علیزاده، دبیر بخش نمایشنامه بیدگل هم درباره چگونگی انتخاب کتاب‌های این بخش از چند معیار نام می‌برد: «در چند سالی که مسوول بخش نمایشنامه بیدگل بودم، چند ملاک برای انتخاب نمایشنامه مدنظر داشتیم. اول اینکه آیا نمایشنامه مورد نظر تاکنون به فارسی ترجمه شده یا نه. دیگر اینکه نویسنده و خود نمایشنامه اعتبار و ارزش ترجمه را دارد یا باشد. همچنین تلاش کردیم تا ترجمه‌هایی از زبان‌هایی که کمتر به فارسی ترجمه شده‌اند، مثل آلمانی و فرانسوی انجام دهیم. نکته دیگر هم اینکه برخی ترجمه‌ها چند دهه پیش به فارسی ترجمه شده‌اند و نیازمند این بوده‌اند

فهرست رنج‌ها و پوچی‌ها

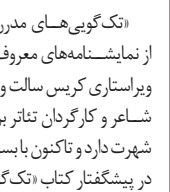
هفتاد و یک نفر که در کشتی غرق شدند <i>هفتاد و یک نفر که در کشتی غرق شدند</i> (نمایشنامه) — نمایشنامه
دو نمایشنامه
تادئوش روزه و پوچ
مترجم: محمدرضا خاکی
ناشر: بیدگل
چاپ اول ۱۳۹۲
قیمت ۷۵۰۰ تومان

پنجمین کتاب از مجموعه نمایشنامه‌های نشر «بیدگل» شامل دو نمایشنامه از «تادئوش روزه و پوچ» با نام‌های «فهرست» و «شهادت یا یک کم آسایشی که داریم» است. تادئوش روزه و پوچ، شاعر و نمایشنامه‌نویس لهستانی و متولد سال ۱۹۲۱ است که آثارش بر تئاتر بعد از خودش تاثیر زیادی داشته است. اما همان‌طور که در کتاب هم آمده؛ او بیش از هر چیز یک شاعر است؛ شاعری که بسیاری از شعرهایش در همان دوره حیاتش جنان دیده و خوانده شدند که بدل به شعرهایی کلاسیک شدند؛ شعرهایی که بازمانی‌های درهای همسنان شاعر در تمدن اروپایی است. روزه و پوچ در دوره جنگ و اشغال لهستان از اعضای نهضت مقاومت علیه نازی‌ها بود و خود از قربانیان سطله در لهستان قرن بیستم است. او با آفرینش تکنیک‌های جدید نمایشنامه‌نویسی و پژوهش در نقاشی‌ها و تصاویر بازمانده از جنگ، تصویری از رنج‌ها و پوچی‌های درندگان زندگی مردم لهستان پس از کشف واقعیت‌های هولناک اردوگاه آشویتس ارائه می‌دهد. اما دو نمایشنامه‌ای که در این کتاب و با ترجمه محمدرضا خاکی منتشر شده‌اند، در شهرت‌بهترین نمونه‌های سنت تئاتر مدرن لهستان، معتبرترین کارگردانان تئاتر معاصر لهستان از جمله کریشتف کیشلفسکی، «فهرست» و «شهادت یا یک کم آسایشی که داریم» به‌عنوان بهترین نمایشنامه بعد از جنگ دانسته‌اند. نمایشنامه «شهادت یا یک کم…» نیز در سال‌های دهه ۱۹۶۰ باعث تحریک جنبش دموکراتیک علیه رژیم کمونیستی شد. در این اثر جنبه‌های مختلفی از فردگرایی، فقدان مسئولیت جمعی و بی‌تفاوتی‌های اجتماعی دیده می‌شود.

گزیده‌ای از تک‌گویی‌های مدرن

کتابخانه فرهنگستان ادبیات فارسی <i>کتابخانه فرهنگستان ادبیات فارسی</i> (نمایشنامه) — نمایشنامه
تک‌گویی‌های مدرن برای مردان
ویراسته کریس سالت
مترجم: محسن کاس‌نژاد
ناشر: بیدگل
قیمت ۱۱۰۰۰ تومان

«تک‌گویی‌های مدرن برای مردان» -گزیده‌ای است از «تک‌گویی‌هایی که از نمایشنامه‌های معروف نیمه دوم سده نوزدهم تا دهه ۱۹۷۰ برگرفته شده و با ویراستاری کریس سالت و ترجمه محسن کلی‌نژاد منتشر شده است. سالت نویسنده، شاعر و کارگردان تئاتر بریتانیایی است که به‌کارگردانی‌های پرهزینه در زمینه تئاتر شهرت دارد و تاکنون با بسیاری از بازیگران بزرگ تئاتر انگلستان همکاری کرده است. او در پیشگفتار کتاب «تک‌گویی‌های مدرن برای مردان»، این کتاب را «بستگهی کوتاه»

نمایشگاه کتاب در خیابان انقلاب، تهران

از خیابان انقلاب به‌بعد – نشر بیدگل

قلمروهای ناشناخته

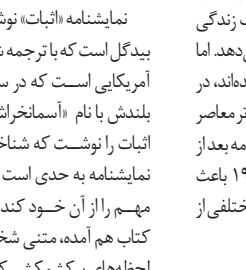
که با زبانی دیگر و امروزی‌تر به فارسی ترجمه شوند و به سراخ آنها نیز رفته‌ام.» علیزاد که خودش مترجم چندین اثر نمایشی بیدگل بوده است، چند دلیل را عامل فروش مناسب نمایشنامه‌های بیدگل می‌داند. از جمله «ریسک‌پذیری ناشر» که اولین دلیل فروش خوب این کتاب‌هاست. «هر کتابی را که من در این مدت پیشنهاد دادم توسط ناشر پذیرفته شده و هیچ اختلافی بر سر انتشار یک اثر وجود نداشته است. حتی بر سر آثار نویسندگان که در ایران شناخته‌شده نبودند نیز هیچ بحثی وجود نداشته و این ریسک‌پذیری به اعتماد ناشر به سرپرستان مجموعه‌هایش برمی‌گردد. مساله دیگر چاپ خوب کتاب‌هاست، چه از نظر طراحی جلد و چه کیفیت چاپ و مسایل فنی دیگر. کتاب‌های بیدگل دست‌کم در حوزه نمایشنامه جزو بهترین کتاب‌ها به لحاظ چاپ کتاب و طراحی جلد هستند» البته این کیفیت چاپ و طراحی متفاوت جلد از ویژگی‌های تمام آثار بیدگل است و تفاوت شکل و ظاهر این کتاب‌ها در نگاه اول به چشم می‌آید. دو کتاب بیدگل کل‌نبدای بهترین طراحی جلد در جایزه روزی روزگاری هم بوده‌اند: «حالا بی‌حساب شدیم» وودی آلن با ترجمه ناظر شاپریان و «عوارض جانبی ۱» باز هم از وودی آلن و با ترجمه لادن نژادحسینی. اما علیزاد درباره وضعیت کلی چاپ نمایشنامه در ایران می‌گوید: «در چند سال اخیر از نظر تعداد عناوین نمایشنامه‌های منتشرشده

در ایران دیدار با بسیاری از نمایشنامه‌نویسانی که به کمک هم «در درازنای این راه پرچم

تئاتر مدرن را برافراشته‌اند، دانسته است. «من در این کتاب قطعه‌هایی را برگزیده‌ام که مهارت و قوه خیال شما را درگیر می‌کنند و کوشیدم تا به اندازه ممکن، قطعه‌های گوناگون را بر حسب شخصیت، سن، سبک و درون‌مایه پیش‌وی‌ی‌خوانندگان بگذارم… کوش در متن نمایشنامه یا اجرای یک تک‌گویی – حتی بدون هیچ هدفی – تجربه‌ای ارزشمند خواهد بود. چنین تمرینی ذهن شما را پویا و گوهر خلاقانه درونتان را زنده نگه می‌دارد.» ژانل سارتر، جورج برنارد شاو، ماکس فریش، تنسی ویلیامز، برتولت برشت، داریو فو، پوچین اونیل، مارگريت دوراس و ساموئل بکت از جمله نویسندگانی‌اند که تک‌گویی‌هایی از آثار آنها در این کتاب آورده شده است.

نمایشنامه‌ای شخصیت‌محور

آب‌تاب <i>آب‌تاب</i> (نمایشنامه) — نمایشنامه
آب‌تاب
دیوید اوپرن
مترجم: شهاب‌الدین عادل
ناشر: بیدگل
چاپ اول ۱۳۹۲
قیمت: ۵۵۰۰ تومان

نمایشنامه «آب‌تاب» نوشته دیوید اوپرن، چهارمین کتاب از مجموعه نمایشنامه‌های بیدگل است که با ترجمه شهاب‌الدین عادل منتشر شده‌است. دیوید اوپرن، نویسنده‌ای آمریکایی است که در سال ۱۹۷۰ متولد شده‌و در سال ۱۹۷۷ اولین نمایشنامه بلندش با نام «آسمان‌خراش» را روی صحنه برد و بعد از آن در سال ۲۰۰۱ نمایشنامه آب‌تاب را نوشت که شناخته‌شده‌ترین متن نمایشی او تا به امروز است. اهمیت این نمایشنامه به حدی است که توانسته در سال انتشارش تمام جوایز نمایشنامه‌نویسی مهم را از آن خود کند. از جمله جایزه پولیتزر و جایزه تونی. آب‌تاب، آنگونه که در کتاب هم آمده، متنی شخصیت‌محور است، چراکه شخصیت‌پردازی‌های قوی و خلق لحظه‌های پرکششکی که وابسته به همین شخصیت‌ها هستند از مهم‌ترین بازه‌های متن است، در ضمن حرکت همین شخصیت‌هاست که می‌توان یک قدم از لایه بیرونی کار فراتر گذاشت و به پیچیدگی روابط خانوادگی و لحظات پر تنش رسید، که سعی در بازتعریف احساسات انسان دارد. از دیگر آثار دیوید اوپرن می‌توان از «تیک تیک… بوم» و «درباره آینده چه بآوری داری؟» نام برد. او همچنین یک اقتباس سینمایی هم از «آب‌تاب» نوشته که در سال ۲۰۰۵ با همین نام روی پرده رفت.

کافکا دلوژ و گناری

کافکا: به سوی ادبیات اقلیت <i>کافکا: به سوی ادبیات اقلیت</i> (نمایشنامه) — نمایشنامه
ژیل دلوژ – فلیکس گناری
مترجم: حسین نمکین
ناشر: بیدگل
چاپ اول ۱۳۹۲
قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

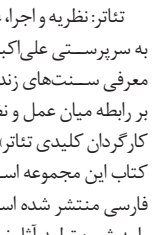

کتاب

در مقایسه با سال‌های گذشته وضعیت بهتری را شاهد بوده‌ایم. یعنی انتشار نمایشنامه در ایران به‌لحاظ کثرت پیشرفت داشته اما هنوز هم بسیاری از نمایشنامه‌نویسان جهان در ایران ناشناخته‌اند. بسته‌بوند فضای فرهنگی و عدم وجود به‌دستان در حوزه فرهنگ، از جمله دلایل ناشناخته‌ماندن بسیاری از آثار نمایشی در ایران است، مثلاً در ایران شناختی از نمایشنامه‌نویسان «زبان‌محور» که در آمریکا سبکی جدید در نمایشنامه‌نویسی به‌راه انداخته‌اند وجود ندارد و تنها یک اثر از آنها به نام «عمو سام من» توسط بیدگل منتشر شده است. یا همین‌طور از نمایشنامه‌نویسی در انگلستان و به‌خصوص نسل بعد از پینتر اطلاعات بسیار کمی در ایران وجود دارد. در حالی که بعد از پینتر جریان‌های مهمی در نمایشنامه‌نویسی انگلیسی به‌وجود آمده است. نکته دیگر این است که کثرت انتشار نمایشنامه قابل‌توجه است اما مساله مهم‌تر کیفیت ترجمه است. هم‌راه با افزایش کمیت، کیفیت هم باید افزایش یابد اما در اینجا اینگونه نیست. مثلاً در متن ترجمه‌هایی که از یونسکو، تنسی ویلیامز و پینتر به فارسی موجود است باید تجدیدنظر شود. حتی برخی ترجمه‌های آثار کلاسیک هم باید باز ترجمه شوند.» «در انتظار گودو» -ساموئل بکت، از اولین نمایشنامه‌هایی بود که توسط بیدگل و با ترجمه علیزاده به فارسی منتشر شد و بعد از آن آثار دیگری به چاپ رسیدند. از جمله؛ «اولانا، اولانا» دیویدممت با ترجمه علیزاد، «اثر پرتوهای گاما بر روی گل‌های همیشه‌بهار ساکنان کره ماه» پل زیندل با ترجمه شهرام رزگری، «واتسلاو» اسلاویمیر مرزوک با ترجمه داود دانشور، «شهاب ناقب» فردریش دورنمات با ترجمه سکنینه عرب‌نژاد، «مفیسوتو برای همیشه» تم لانوی با ترجمه محمدرضا خاکی، «انورگیز» آنتونیو بوئر و پائخو با ترجمه پژمان رضایی، «عمو سام من» لن جنکین با ترجمه علی حاج ملاعلی، «روز مرگ در داستان هملت» برنار ماری کولتس با ترجمه لیللا راجیند، «ایلموف» -مارسل کوولیه با ترجمه محمدرضا خاکی، «آب‌تاب» دیوید اوپرت با ترجمه شهاب‌الدین عادل و «دونمایشنامه» تادئوش روزه‌وویچ با ترجمه خاکی. اولویت انتشار نمایشنامه در بیدگل با کتاب‌های ترجمه است اما یکی، دو نمایشنامه ایرانی هم در میان آثار بیدگل دیده می‌شود. از جمله «مرگ و استعاره» رضا سرور. اما به‌جز این، بیدگل مجموعه دیگری با نام «تئاتر: نظریه و اجرا» هم دارد که دبیر آن نیز علیزاد است. این مجموعه می‌کوشد تا جدایی نظریه و عمل در تئاتر ایرانی را از بین ببرد و فقدان آثار پژوهشی در تئاتر ایران را پوشش دهد. «تئاتر قانونگذار» با عنوان فرعی استفاده از هنر اجرا برای سیاست‌ورزی، نوشته آگوستوبال و با ترجمه ظفر قهرمانی نژاد از جمله کتاب‌های منتشرشده این مجموعه است. اما بیدگل در بخش‌های دیگری از جمله فلسفه هم کتاب‌های مهمی منتشر کرده، مثل «کافکا: به سوی ادبیات خاکی» و به‌زودی نیز چند کتاب مهم دیگر در این حوزه منتشر خواهند شد. از جمله «خاستگاه نمایش سوگناک آلمانی» بنیامین با ترجمه حسین نمکین و نیز گزیده مقالاتی در باب نظریه‌های معاصر سیاست با عنوان «نام‌های سیاست» که با گزینش و ویرایش مراد فرداوپر، بارانه عمادیان و آرش ویسی منتشر خواهد شد. بیدگل، ناشری تازه‌کار است اما در همین مدت کوتاه توانسته با نگاهی تخصصی به نشر کتاب کارنامه‌ای قابل‌قبول ارائه دهد و استقبال مخاطبان از کتاب‌های این نشر هم نشان می‌دهد که بازار کتاب در ایران هنوز آنقدر گوشه‌های بکر و ناشناخته دارد که می‌شود با ورود به آنها حتی در شرایطی بحرانی هم به چاپ و نشر کتاب پرداخت. اما کنایفروشی بیدگل در خیابان انقلاب، کنایفروشی کوچکی است و اولین چیزی که چشم را می‌گیرد، عکسی است از احمد محمود در وترین کنایفروشی. به‌جز این، کتاب‌های خود بیدگل و برخی کتاب‌های جدید بازار در وترین دیده شده‌اند. در قفسه‌های کنایفروشی هم، رمان ایرانی و خارجی، نمایشنامه، کتاب‌های فلسفه و علوم‌اجتماعی دیده می‌شود. در قفسه‌ای کوچک هم نشریات جدید دیده شده‌اند و البته تعدادی از شمار‌های قدیمی برخی مجله‌ها از جمله «کارنامه» هم در این قفسه دیده می‌شود. درست مثل قفسه مربوط به نمایشنامه کنایفروشی که در آن و در کنار آثار تازمندشنرشده، نمایشنامه‌های قدیمی‌تر هم دیده می‌شود. «در انتظار گودو» و «مرد بالشی» مارتین مک‌دونکا که با ترجمه زهرا جوهری و توسط نشر افراز منتشر شده، دو کتاب پر فروش کنایفروشی بیدگل در مدت اخیر بوده‌اند. هرودی این کتاب‌ها هم نمایشنامه هستند و این نشان می‌دهد که مشترک‌ان اصلی کنایفروشی مخاطبان ادبیات نمایشی‌اند.

ژیل دلوژ و فلیکس گناری، کتاب «کافکا: به سوی ادبیات اقلیت» را در سال ۱۹۷۵ و به زبان فرانسه می‌نویسند و ادعا می‌کنند «کسی که تا به حال موقع خواندن کافکا به صدای بلند نخندیده است، هنوز کافکا را نخوانده است.» همین ادعای عجیب کافی است تا نشان دهد که این کتاب، نگاهی متفاوت به کافکا دارد و بیش از هر چیز، به گفته مترجم فارسی کتاب، «اهم تفکر متخار دلوژ را بر پیشانی دارد.» حسین نمکین کافکای دلوژ و گناری را به فارسی برگردانده و البته نکته پیش از این ترجمه دیگری هم از این کتاب به فارسی منتشر شده بود. ترجمه رضا سیروان و نسترن گوران از این کتاب و با نام «کافکا به سوی یک ادبیات خرد» کمی پیش از ترجمه نمکین و از طرف انتشارات رخداد نو منتشر شده بود. پیش‌تر همین اتفاق درباره اثر دیگری از دلوژ نیز افتاده بود. در سال ۱۳۹۰ کتاب «فرانسس بیکن: منطق احساسات» با دو ترجمه حامد علی آقایی (انتشارات حرفه هنرمند) و بلک سلیمی‌زاده (انتشارات روزبهان) و تقریباً هم‌زمان به بازار کتاب ایران آمد. اما کافکای دلوژ و گناری در ۹ فصل به نام‌های «محتوا و بیان»، «ادیپ افراتر شده»، «ادبیات اقلیت چیست؟»، «مولفه‌های بیان»، «درون ماندگاری و میل»، «تکنثر سری»، «بلوک‌ها، سری‌ها، شدت‌ها» و «آرایش چیست؟» نوشته شده. نمکین در مقدمه کتاب با نام «کافکا از کوجه هدایت» به این مساله اشاره می‌کند که کافکا به واسطه ترجمه هدایت و قاضیان از «سرزمین محکومین»، به شکلی اساسی به تاریخ معاصر فارسی چسبیده است.

پنجاه کارگردان کلیدی تئاتر <i>پنجاه کارگردان کلیدی تئاتر</i> (نمایشنامه) — نمایشنامه
پنجاه کارگردان کلیدی تئاتر
شومیت میتز – مار یا شفتسوا
مترجمان: محمد سپاهی- مصمووه زمانی
ناشر: بیدگل
چاپ اول ۱۳۹۱
قیمت: ۱۶۵۰۰ تومان

تئاتر: نظریه و اجرا، عنوان یکی از مجموعه کتاب‌هایی است که نشر بیدگل به سرپرستی علی‌اکبر علیزاد توسط ویرایشگر علی‌اکبر نمکین می‌کوشد تا به معرفی سنت‌های زنده و پویای تئاتر در عصر معاصر بپردازد و تاکیذهان بر رابطه میان عمل و نظریه تئاتر از اهداف اصلی این مجموعه است. «پنجاه کارگردان کلیدی تئاتر» نوشته شومیت میتز و ماریا شفتسوا، عنوان پنجمین کتاب این مجموعه است که با ترجمه محمد سپاهی و مصمووه زمانی به فارسی منتشر شده است. هدف نویسندگان کتاب این بوده تا توجه مخاطب را به شیوه تولید آثار نمایشی برخی از کارگردانان قرن بیستم و بیستمیو، که نقاط عطفی در تاریخ تئاتر ایجاد کرده‌اند جلب کنند. در این کتاب کار کسانی چون استانیسلاوسکی، آرتو، برشت، گروتفسکی در کنار برخی چهره‌های کمتر شناخته‌شده مورد بررسی قرار گرفته‌اند. رویکرد نویسندگان در انتخاب کارگردانان و نحوه تنظیم مطالب، نگاهی جامع و موجز به برخی از بحث‌برانگیزترین مسایل تئاتر امروز از جمله خصلت تئاتری، رابطه بازیگر و کارگردان، آفرینش جمعی و مشارکت تماشاگر ارائه می‌کند.

عطف کتاب

ساده مثل ساده

«چند رویا مانده تا طلوع رنگین‌کمان» از جمله آخرین مجموعه شعرهایی است که از «سیدعلی صالحی» منتشر شده است. این مجموعه، شعرهای سال‌های ۱۳۸۸ و ۸۹ صالحی را دربر می‌گیرد و در ۱۳۰ صفحه توسط «نشر زاوش» منتشر شده است. صالحی در ابتدای کتاب و در یادداشتی با عنوان «خوشاشفای همیشه»، درباره اهمیت و نقش شعر در زندگی‌اش می‌نویسد: «از همان سال‌های خیلی دور، ریافتم شعر لاقال برای من نوعی شفاي مطلق است. و من چقدر آزاد بودم که در چنین سلاسلی به بند می‌آدمم، مبتلا می‌شدم و خلاص…! در برابر هر حضور و حادثه‌ای – چه تلخ و چه شادمان – به وجد می‌آدمم، زیرا می‌دانستم باز به امکان سرودن رسیدم.ام همه چیز به خاطر شعر و همه چیز برای من می‌توانست به روح شعر برسد. آن سال‌ها فکر می‌کردم چقدر زود پیر شده‌ام، چقدر زود بزرگ، چقدر زود بی‌فرصت. در صورتی که هنوز از نوجوانی برنگشته بودم. شعر، شعر، شعر، شعر برای من از همان آغاز آغاز… عین باران بود و عین باران است تا ابد!بالا! خوشاشفای همیشه، حالات همه سختی‌ها، رفیق راه و منزل موعود من! … مضامین آشنای شعرهای صالحی در این مجموعه هم دیده می‌شود.

چند رویا مانده تا طلوع رنگین‌کمان

سیدعلی صالحی <i>سیدعلی صالحی</i> (نمایشنامه) — نمایشنامه
ناشر: زاوش
قیمت: ۶۰۰۰ تومان

اصول داستان‌نویسی

کتاب «حرفه: داستان‌نویس» دربرگیرنده مقالاتی است که در آنها اصول و مبانی داستان‌نویسی مورد بررسی قرار گرفته است. نویسندگان مقالات این کتاب کسلیانی چون جوین کرول‌اوس، جان اپدایک، موریل لندرسن، فرد شاو، هالی برنت و… هستند. بنابه توضیح مقدمه کتاب، مجموعه «حرفه: داستان‌نویس» ترجمه‌ای است از مجموعه Handbook of Short Story Writing of در این مجموعه چهارجلدی، مقاله‌های مستقلی از نویسندگان، منتقدان و مدرسان ادبیات داستانی گردآوری شده است. جلد اول مجموعه به عنوان یک مدخل درباره «اهمیت داستان» و «نویسندگی به عنوان حرفه» و «ایده‌پردازی» بحث می‌کند. در جلد دوم و سوم مجموعه مسایل تکنیکی به بحث گذاشته می‌شوند و نویسنده‌های مقاله‌ها به شکلی علمی و با مثال‌ها و نمونه‌های قابل درک تلاش می‌کنند تا عناصر داستان را به مخاطب معرفی و چگونگی ساخت و پرداختشان را در داستان تشریح کنند. «بی رنگ»، «شخصیت‌پردازی» و «زاویه دید» مباحث جلد دوم مجموعه را تشکیل می‌دهند و در جلد سوم نیز «صحنه‌پردازی»، «تغییر وضعیت و موقعیت»، «گفت‌وگو» و «توصیف» به بحث و بررسی گذاشته می‌شوند. در جلد چهارم مسایل تکمیلی مورد بررسی قرار می‌گیرد: ساخت و پرداخت «اول و وسط و آخر» داستان، «شگردهای مغول»، «بازنویسی» و «فروش داستان». مترجمان کتاب در مقدمه‌شان نوشته‌اند: «متأسفانه در همه این ۹۰ سالی که از عمر داستان مدرن فارسی می‌گذرد، بیشتر از هر چیز دیگری مورد غفلت قرار گرفته و گواه این مدعا ادک‌نبودن منابع مکتوب در این زمینه است. این نکته را می‌توان یکی از مهم‌ترین دلایل رکود ادبیات داستانی ما در داخل کشور و عدم توقیف آن در خارج کشور دانست.

حرفه: داستان‌نویس <i>حرفه: داستان‌نویس</i> (نمایشنامه) — نمایشنامه
حرفه: داستان‌نویس
مترجمان: کاوه فولادی‌نسب– مریم کهنسال‌نودهی
ناشر: زاوش
قیمت: ۹۰۰۰ تومان

پرفروش‌ها

لذت خواندن نمایشنامه

جواد مانه‌زاده

ذهن هولو تراپیک

پس از آنکه کتاب «جهان هولوگرافیک» مایکل تالیوت توانست توجه علاقه‌مندان کتاب‌های علمی را به خود جلب کند، این روزها «ذهن هولو تراپیک» (راهی به سوی جهان هولوگرافیک) نیز که اثری در حوزه علوم فیزیک و روانشناسی است، جای خود را نزد مخاطبان این نوع آثار باز کرده است. کتاب با به جاش کشیدن جهان نیوتنی آغاز می‌شود، سپس به مقولاتی چون تجربه مرگ و تولد دوباره، تمایت و جهان آمینوتیک، پارادایم فردی و فراسوی مرزهای فیزیکی می‌پردازد و در فضلی کلیدی، به روانشناسی نوین وجود و تشریح دورنماهای تازه از واقعیت و سرشت بشر می‌رسد. نویسنده در این فصل به نقشه‌نگاری جدید از آگاهی انسان، توانایی‌های مغزی و روانی، تجربه‌های معمول و نامعمول بشر و نیز رابطه جنگ با مکتب‌سیم‌های دفاعی روان انسان پرداخته و خواننده را با طرح واقعیات تاریخی، به جستارهای علمی و فیزیکی رهنمون می‌کند. این کتاب نوشته استانیسلاو گروف و هال زین‌بانت با ترجمه محمد گذرآبادی از سوی هرمس منتشر شده است.

کتاب در جاهایی به یک گزارش صرف تبدیل شده است؛ گزارشی که شاید در کتاب‌های بسیاری بتوان نظیرش را خواند. اما ار اجاعات و انتقاداتی که نویسنده مطرح می‌کند و الگوهای کهن و الگوهای رایج در تاریخ ایران را پیش روی مخاطب می‌گذارد، باعث می‌شود تا کتاب به اثری متفاوت و روشنگر بدل شود. در کتاب، نکته‌ها و اشاره‌های ظریفی هم به ظهور پدیده‌های گوناگون در ایران شده است. درواقع اثر را می‌توان چکیده تاریخ ایران و نگاهی به سرگذشت و سرشت ایرانیان دانست. ترجمه حسین شهیدی از کتاب دکتر همایون کاتوزیان را ناشر مرکز منتشر کرده است.

محبویت رمان‌های روانشناثانه ارون یالوم البته به‌ی پای محبوبیت کتاب‌های پائولو کوئیلو و جبران خلیل جبران نمی‌رسد ولی گویا پس از انتشار کتاب وقتی نیچه گریست، آن دست از مخاطبلی که هم خواهان ادبیات معنوی هستند و هم شیفته داستان و رمان، این نویسنده آمریکایی را مطلوب یافته‌اند و آثارش را دنبال می‌کنند. یالوم این رمان را درباره کسی نوشته که زندگی‌اش سراسر درگیری فکری بوده و البته اطلاعات زیادی درباره جزئیات زندگی او در دست نیست. بسیاری – از جمله ارون یالوم- معتقدند که اسپینوزا با نوشته‌هایش جهان را تغییر داد. او سیر سکولازسیم، مکتب سیاسی لیبرال -حموگراسی و طلوع علوم طبیعی را سرعت بخشید و راه را برای عصر روشنگری هموار کرد. آثار او در ۲۴سالگی توسط پهودیان تکفیر شد و سپس تا پایان عمر به دست مسیحیان سانسور شد. ارون یالوم که اسپینوزا را یکی از قهرمانان بشت‌کن خود می‌داند، زندگی و تفکراتش را دستمایه قرار داده و رمانی فلسفی –روانشناختی نوشته است. دو اثر قبلی او هم که اقبال مخاطبان ایرانی را به دست آورد، درباره نیچه و شوپنهاور بود. مضمون رمان‌های یالوم، آمیزه‌ای از زندگی، فلسفه و روانشناسی است که تحولی را در علم روان‌پزشکی ایجاد کرده است. «مساله اسپینوزا» ترجمه حسین کافلی‌بزی در ۴۶۰ صفحه از سوی نشر صابق صادق منتشر شده است.

نویسنندگان اروپایی به مخاطبان ایرانی عرضه کرده، به‌تازگی دو نمایشنامه از تادئوش روزه و پوچ با نام‌های «شهادت یا یک کم آسایشی که داریم» و «فهرست» با ترجمه محمدرضا خاکی منتشر کرده است. روزه و پوچ یکی از مشهورترین شاعران و نمایشنامه‌نویسان معاصر لهستان است که در زمان جنگ جهانی دوم، از اعضای نهضت مقاومت علیه نازی‌ها بود. او با خلق تکنیک‌های جدید نمایشنامه‌نویسی و پژوهش در نقاشی‌ها و آثار بازمانده از جنگ، تصویری از موقعیت ذهنی دشوار و پوچی دردناک زندگی مردم لهستان را پس از کشف وقایع اردوگاه آشویتس ارائه داده است. دو نمایشنامه‌ای که در این کتاب ۱۷۲ صفحه‌ای ارائه شده از بهترین نمونه‌های سنت تئاتر مدرن لهستان است که از سوی کریستف کیشولفسکی -فیلمساز فقید لهستانی- نیز ستایش شده است.

رمان‌هایی که از غسای فکری و محتوایی و تکنیک‌های ساده روایی بهره می‌برند، همواره خراج از موج‌ها و مدهای روز، در جمع پرفروش‌های بازار کتاب باقی می‌مانند. یکی از این رمان‌ها «تنهایی پرهیاهو» نوشته بهومیل هراپال نویسنده اهل جمهوری چک است که مدت‌ها با ترجمه پرویز دویابی مخاطبان بسیار داشت و حالا نیز با ترجمه‌ای جدید از احسان لایع، همچنان در جمع پرفروش‌ها قرار دارد. داستان این رمان کوتاه درباره یک کارگر دستگاه پرس است که همه عمرش را به خمیرکردن کتاب‌های موردنظر اداره سانسور گذرانده و حالا قرار است از این عادت کنده شود. شاید یکی از دلایل استقبال از این اثر در ایران، به مایه‌آه‌های بیرونی و طنز و ترازدی نهفته در اثر برگردد ولی در مجموع، روایت تک‌گویانه و مونولوگ‌وار شخصیت هاتنا در این رمان، آنقدر جذاب هست که مشابهت وضع قهرمان داستان را با تجربه‌های خواننده ایرانی، امری حاشیه‌ای تلقی کنیم.